

ЈКП БЕОГРАДСКИ ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА

ВОДОВОД

БРОЈ 285 • ДЕЦЕМБАР 2010.

интервју

ЦВИЈО БАБИЋ
генерални директор

Напредак је
судбина наше
делатности

СРЕЋНИ ПРАЗНИЦИ!

Хвала народу Јапана

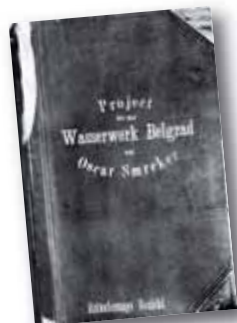
На Калемегдану је 16. септембра 2010. године свечано пуштена у рад чесма као симбол пријатељства и захвалности народу Јапана за несебичну помоћ коју је пружио Србији, а посебно нашем граду. Вредним донацијама из Јапана значајно су унапређени витални комунални системи – водовод и градски саобраћај. Овој свечаности присуствовао је амбасадор Јапана у Београду **Тошио Цунозаки** са супругом, градоначелник Београда **Драган Ђилас**, председник Скупштине Града **Александар Антић**, многи званичници и бројни грађани, у чије је име градоначелник **Ђилас** том приликом исказао захвалност речима:

„Ми немамо могућности да узвратимо великим делима и пројектима за које треба много новца, али можемо да урадимо нешто попут овог, топло и од срца“.

Иинвеститори овог пројекта су ГСП „Београд“ и наше предузеће, а аутор је вајар **Бојан Митровић**, по чијем решењу је чесма изливена у ливници Зорана Кузмановића у Смедереву.

Сто година пунолетства Београдског водовода

З а који дан испратићемо 2010. годину, која је 118. по реду у дугој историји Београдског водовода. На Петровдан давне 1892. године, чином освећења крај Теразијске чесме свечано је пуштен у рад савремени Београдски водовод, изграђен по пројекту инжењера **Оскара Смрекера** из Манхајма, који је у овом послу наступио у друштву са фирмом Ганз из Будимпеште, а определио се за комбиновани систем изворске и савске воде. Због дуготрајних припрема изградња канализације започела је чак 13 година касније, тако да је овај систем БВК ове године обележио леп јубилеј – 105 година од почетка градње. Није било велике помпе ни скупих славља, зато што им није време, а у години јубилеја највише радује чињеница да ни криза није зауставила развојне пројекте БВК.

НАССР сертификат за прераду воде

Из Сектора управљања системом квалитета, почетком маја пристигла је вест да смо један од првих водовода у овом делу Европе који је прераду воде ускладио са методологијом НАССР-а, што је потврђено сертификатом, који су 5. маја добили сектори за прераду површинске и подземне воде. Овај стандард прилагођен је свим врстама прехранбених производа и свим фазама прераде и руковања, па тако и припреми воде за пиће. Његова примена широко је распрострањена у развијеном свету, док је у ЕУ и законски

обавезујућа. Као што му само име каже, Hazard Analysis and Critical Control Points стандард конципиран је тако да обавезе произвођача да фокусира све ризике који би могли да угрозе квалитет производа и предузме све неопходне корективне мере да се они избегну. Бољом контролом производње и појачаним инспекцијским надзором и екстерним проверама, које подразумева примена овог стандарда, неспоран квалитет воде из Београдског водовода добија још једну компетентну и светски признату потврду.

Пијаћа вода – стратешки ресурс Србије

Вода се мора третирати као најважнији ресурс и добро од општег интереса и мора се користити рационално, уз непрекидни друштвени надзор. Зато је неопходно стално информисање јавности о потреби очувања овог ресурса, а конференција „Пијаћа вода - стратешки ресурс Србије“ је на најбољи начин указала на тренутну ситуацију у овој области. Одржана је 22. септембра у новооснованом Danas Conference Centru у Београду, а поред представника министарстава и компанија које су по својој делатности најпуњеније на бригу о питкој води, на конференцији је учествовао и Цвијо Бабић, генерални директор ЈКП БВК.

Цвијо Бабић, генерални директор ЈКП БВК (у средини) на конференцији „Пијаћа вода – стратешки ресурс Србије“

Истраживање задовољства грађана радом БВК

Последњег дана септембра агенција Ninamedia презентирала је резултате CATI (computer assisted telephone interviewing) истраживања степена задовољства грађана Београда радом и услугама нашег предузећа.

Укупан рад БВК оцењен је са 3,59, а нешто нижом оценом 3,41 оцењена је цена воде. Доступност информација у вези са актуелним радовима који ометају функционисање грађана вреднована је са 3,33, док је квалитет пијаће воде оцењен просечном оценом 3,26. Грађани су најбоље оценили љубазност и комуникативност радника БВК (3,70) у односу на стручност (3,65), квалитет решавања квара (3,59), техничку опремљеност (3,53) и брзину изласка на терен (3,49). Порастом степена образовања, линеарно расте и степен задовољства љубазношћу и комуникацијом радника БВК. Истраживачи су том приликом, на основу богатог искуства у раду са комуналним системима, истакли да презентираних оцена дају повода за задовољство.

Униформе за водоводске амбасадоре

Радна одећа у летњој, зимској и варијанти за прелазно доба, која су од најквалитетнијих материјала сашивена у „Јумку“ однедавно носи свих стотину читача водомера, укључујући и две трећине ангажованих преко услужних предузећа. На тај начин људима је осигурана одговарајућа заштита, јер се ради

о пословима ризичним за здравље. Нове униформе, међутим, имају вишеструку улогу. Важне су и за безбедност читача, јер код потрошача отклањају сумњу да се ради о непожељним уљезима, а користе и добром имиџу Предузећа у јавности, имајући у виду да су од свих запослених читачи највише у непосредном

контакту са грађанима. Допадљиве и функционалне униформе шаљу поруку да се у БВК брине о запосленима, а у исто време уважавају и потрошачи. С једнаком пажњом одабрана је и радна одећа за запослене на шалтерима корисничког центра, архиве и на рецепцијама управних зграда ЈКП БВК.

Напредак је судбина

ЦВИЈО БАБИЋ

генерални директор
ЖКП Београдски водовод и канализација

О резултатима постигнутим током 2010. године и плановима за наступајућу, разговарамо са Цвијом Бабићем, који је после годину дана вршења дужности, 22. септембра 2010. године започео четворогодишњи мандат генералног директора ЖКП Београдски водовод и канализација.

● **Како оцењујете успешност Предузећа током 2010. године?**

Са задовољством могу да истакнем да смо у домену основне делатности остварили очекивани ниво услуге и током целе године били ликвидни, уредно измирујући обавезе према добављачима и запосленима. Доследно смо спроводили мере штедне и значајно смањили све трошкове, који нису неопходни за несметано обављање основне делатности. Финансијски резултат, међутим, у највећој мери опредељују фиксни трошкови, на које немамо никакав, или имамо врло ограничен утицај. То су амортизација и персонални трошкови, који су за првих девет месеци чинили 60 посто свих трошкова Предузећа. Значајно смо унапредили многе важне области пословања, као што је продаја и наплата, што је резултирало високим процентом наплате и великим смањењем броја основаних рекламација грађана. Залажемо се за економски одрживу и социјално прихватљиву цену, уз праведну наплату утрошене воде. У том циљу и у сарадњи са Економским факултетом обављено је истраживање и урађена је Студија о приступу за утврђивање реалних цена услуга у функцији развоја ЖКП БВК и животног стандарда грађана.

● **Како криза утиче на инвестиције?**

Додатно нас чини задовољним што ни у јеку кризе нису заустављене раније започете инвестиције на изградњи објеката водовода и канализације. Штавише, кренуле су и нове, тако

да годину која је за нама можемо с правом назвати годином развоја ових комуналних система, захваљујући напорима Града, али и нашег предузећа. Изграђено је 60 километара водоводне мреже, а по плану се одвија и изградња канализације, која је започета прошле године у подавалским и земунским насељима и Старом Железнику, где је до сада укупно изграђено 10 километара канала. Напредак ових градилишта учвршћује наше уверење да ће се остварити план на нивоу града, да до 2012. године градска канализација буде доступна свим београдским домаћинствима.

● **Како одмиче изградња Макиша 2?**

Иако је једно време помињана конзервација ове капиталне инвестиције, до неких бољих времена, то се срећом, захваљујући разумевању у Граду није догодило и радови су продужени. Опрема је раније набављена, али нисмо задовољни са поштовањем рока за изградњу који је истекао још 12. априла 2010. У вези са тим ми смо покренули одређене законске процедуре, али је битно да се радови не прекидају, а упоредно интензивно изналазимо решење које неће бити на штету Предузећа и Града. Да ли ће то бити анекс уговора или увођење другог извођача, знаће се ускоро. Битно је да изградња ППВ Макиш 2 неће и не сме стати. Иако је током године потрошња воде опала за 5 посто, треба мислити на будућност, јер је стратешки интерес нашег предузећа да се даље развијамо и да будемо регионални водовод. Такође је неопходно растерећење и темељна реконструкција ППВ Макиш 1, који без икакве резерве свим капацитетима непрекидно ради од 1987. године.

● **У којим правцима ће се догодине ширити Београдски водовод?**

Планирано је да најзад крене изградња водовода у Рипњу, где ће

наше делатности

се поред полагања мреже градити и резервоар. Материјал је већ обезбеђен и приводе се крају имовинско правни послови. Упоредо ћемо побољшати снабдевање водом јужног приградског подручја, где током летњих месеци зна да буде проблема. У том циљу, из средстава Града изградиће се резервоар Липовица, а БВК ће финансирати реконструкцију ЦС Железник. Ширићемо се и ка северу, пут Срема. Због проблема са недостатком и лошим квалитетом воде у Старој и Новој Пазови, идеја је да се из нашег система допрема 200 литара у секунди, а да локални водоводи наставе са одржавањем постојеће инфраструктуре.

● Вратимо се у оквире Предузећа. Да ли догодине можемо очекивати нову систематизацију послова и значајније организационе промене?

Верујем да ћемо до краја 2011. године остварити помак у овој области, којом руку на срце, већина није задовољна. Важећом систематизацијом незадовољни су синдикати, али и пословодство. Нисмо по том питању изузетак. Слично је и у другим предузећима, где дуго на овом плану није било системске модернизације, а циљеви на којима је организација утемељена сасвим су другачији од оних којима данас тежимо. Темеље ћемо поставити на принципима ефикасности и економичности и користећи добра искуства других, кренућемо заједно са синдикатима да уредимо ову важну област. Неће све одмах да се примени, јер је у питању жива материја која

изискује време, међутим, важно је да кренемо са мртве тачке. Генерално, по питању људских ресурса морамо да направимо помак, као што смо то остварили у другим областима. У том смислу очекујем иницијативу сарадника, а са моје стране неће изостати подршка.

● Недавно сте најавили „одмрзавање“ давно започетих припрема за изградњу станова у Камендину. Како напредује овај посао?

Подсећам да наше предузеће у земунском насељу Камендин поседује 4760 квадрата грађевинског земљишта, где је својевремено планирана изградња непрофитних станова, које би запослени купили под најповољнијим условима. Са тим се пре неколико година стало. Пошто су, ипак, уложена значајна средства за уређење ове локације, а са друге стране велики број запослених нема решено стамбено питање, у договору са Градом покушаћемо да реализујемо ову замисао. Најпре смо приступили измени плана, који је предвиђао 51 кућу у низу, што је неекономично, а због велике квадратуре и непотребно. По новом плану градили би се 4 ламеле са два улаза и 121 станом, од којих би макар један број био понуђен у сивој фази. Ми смо покренули неке ствари, тражили смо и добили информације о локацији од Секретаријата за урбанизам и заједно са Дирекцијом за изградњу тражили смо од Урбанистичког завода измену плана детаљне регулације за насеље Камендин, чиме ћемо добити законску основу за изградњу већ поменути четири

Александар Шапић, помоћник градоначелника Београда и Цвијо Бабић, генерални директор ЈКП БВК у насељу Школско добро

ламеле са 121 станом. Наша процена је да би у првој половини следеће године могли добити нови плански документ од Урбанистичког завода града Београда.

● Да ли с новим Законом о комуналним делатностима долази и приватизација? Као председавајући групације комуналаца у Привредној комори, учествовао сам у припремама Нацрта овог закона, а сво време били су у току и синдикати нашег предузећа. Прихваћен је највећи број наших примедби, а сматрам нарочито важним то што смо издвојени у групу делатности које морају да буду у већинском власништву државе. Мислим да смо на тај начин сасвим довољно заштићени од нежељених последица приватизације, које узгред, када је БВК у питању, у догледно време сигурно неће бити. Сведоци смо да је државна контрола ових делатности светски тренд, јер се на тај начин штити најважнији природни ресурс, а то је вода. С друге стране, закон оставља простор да се у будућности евентуално ангажује приватни капитал на решавању крупних комуналних проблема, као што је пречишћавање отпадних вода, на пример.

КАНАЛИЗАЦИЈА У ЗЕМУНСКИМ НАСЕЉИМА

У земунском насељу Школско добро гради се 2285 метара канализације, а у суседним Плавим хоризонтима 8000 метара, укупне вредности 458 милиона динара. Упркос високом подземним водама, са којима се боре извођачи, на дубини од 8 метара почела је и изградња црпне станице, која ће отпадне воде препумпавати ка централној станици у Земун Пољу. До средине децембра изграђено је 812 метара канала, а становници ових земуњских насеља, као и Старог Железника, могу већ у наредна два месеца да поднесу захтеве за прикључење на канализациону мрежу.

ПУНО СРЕЋЕ И ДОБРО ЗДРАВЉЕ

На крају ове тешке, али за нас у ЈКП БВК и успешне године, желим да захвалим свима који су савесним радом допринели да у отежаним условима одржимо висок ниво услуга нашим корисницима. Посебну захвалност дугујем онима, који ванредним напорима, у јеку економске кризе, реализују и подржавају развојне пројекте водовода и канализације. Свим запосленима и њиховим породицама честитам наступајуће празнике и у Новој години желим пуно среће и добро здравље.

Шта очекујемо од комуналне полиције

ОБРАЧУН СА КРАДЉИВЦИМА

У току прошле, 2009. године, широм града украдено је 429 сливничких решетки, 154 канализациона поклопаца и око 250 поклопаца са водоводних шахтова. Грађани се у необезбеђеним шахтовима повређују, крадљивци и трговци на стовариштимарађују, а ЈКП БВК трпи материјалну штету од близу десет милиона динара годишње, али и повреду угледа, који запослени савесним радом свакодневно стичу и чувају. У последње време учестали су и вандалски напади на јавне чесме и културно историјске споменике, па од комуналне полиције очекујемо да се својим ауторитетом, али и репресијом обрачуна са обесним крадљивцима.

Назад су се, почетком новембра, на улицама појавили комунални полицајци. Обрадовали су грађане, који истински воле свој град и у њему желе ред, а можда највише запослене у јавним комуналним предузећима, који од полиције очекују подршку у свом важном, а често и опасном послу.

Одржавање комуналног и другог законом уређеног реда, од значаја за комуналну делатност, као и вршење контроле над применом закона и других прописа и општих аката из области комуналне и других делатности из надлежности града, главно је подручје рада Комуналне полиције.

Који су то облици асистенције и подршке коју од ове нове формације може очекивати наше предузеће, питали смо **Ивана Ђорића**, руководиоца Сектора безбедности: „Са пуно наде и поверења Комуналну полицију дочекују запослени у готово свим сегментима нашег предузећа. Обзиром на њене надлежности у области заштите животне средине и заштите од елементарних непогода, очекујемо пре свега значајан помак

када је у питању заштита изворишта Београдског водовода. Такође нам је потребна ефикаснија контрола садржаја који се испуштају у градску канализацију, као и подршка запосленима у канализацији приликом великих падавина.

Радници на терену очекују да неометано обављају свој посао, а нарочито они који су изложени посебном ризику. Мислим пре свега на екипе водовода које приликом укидања бесправних спојева, цевних веза и „дивљих“ прикључака редовно доживљавају непријатности. Било је и бруталних напада са повређивањем, како на њих, тако и на екипе које уклањају водомере неплатишама. Њима сада на терену асистира наша Служба

обезбеђења. Све су то храбри и пожртвовани људи, међутим, ограничена су им овлашћења. Закон је, с друге стране, комуналној полицији дао широка овлашћења, укључујући и употребу средстава принуде. Слично је и у домену инспекције. Еколошки инспектори, поређења ради, не могу да легитимишу прекршиоца, а управни поступци које предлажу често трају годинама, док комунални полицајац може да кажњава на лицу места. **Спремни смо с наше стране на пуну сарадњу са комуналном полицијом, уверени да ће умногоме допринети успешнијем и бржем решењу свих оних проблема са којима се радници ЈКП БВК срећу на терену.“**

ОВЛАШЋЕЊА КОМУНАЛНИХ ПОЛИЦАЈАЦА

Закон је комуналној полицији дао следећа овлашћења: упозорења (усмено, писмено или путем средстава јавног информисања), усмено наређење (обавезна упутства и забране), провера идентитета, довођење (ако полицајац не може да утврди идентитет), прегледање лица и предмета, привремено одузимање предмета, видео надзор, употреба средстава принуде (физичке снаге, службене палице и средстава везивања), ако у обављању посла на други начин од себе или другог не може да одбије истовремени противправни напад. Има статус службеног лица и ужива кривично правну заштиту прописану законом, као и подршку полицајаца МУП-а, а казном од 10 до 50 хиљада динара казниће се лица која ометају или спречавају комуналног полицајца у обављању посла.

Деветомесечни извештај о пословању ЈКП БВК

Мере штеђе и рационализације пословања ЈКП БВК исказале су свој ефекат смањењем укупних расхода, који су у деветомесечном извештају мањи од планираних. Међутим, у исто време приход од основне делатности, који чини 85 посто укупног прихода предузећа, није достигао планиран ниво, због осетног пада фактурисања, што је резултат значајног смањења потрошње, како привреде тако и домаћинства. Све ово довело је до негативног финансијског резултата, који је за првих девет месеци 2010. исказан у износу од 445.348 хиљада динара. У истом периоду предузеће је остварило очекиван обим и квалитет производње и услуга, и 436.650.282 динара сопствених средстава инвестирало за развој и унапређење техничких система. Поред пада фактурисања проценат укупне наплате бележи раст у

односу на 2009. За првих 9 месеци ове године износио је 92,8 што је више и у односу на претходну годину, а и у односу на план за 2010. Зараде су исплаћиване уредно и у складу са Програмом, и просек је износио 48.035,47 динара. Запосленима су редовно измиривана сва давања по основу колективног уговора (отпремнине, јубиларне награде, добровољно пензијско осигурање, помоћ у случају болести), а послодавац је испоштовао и социјални програм Града. За разлику од претходне године, Програм пословања за наступајућу 2011. биће сачињен најраније недељу дана пред њен старт, зато што на нивоу Републике још нису одређени инструменти, који посредством Града опредељују базичне елементе програма, као што су цена, зараде, буџетска средства намењена инвестицијама итд.

ЦЕНА ВОДЕ И ОДВОЂЕЊА ОТПАДНИХ ВОДА

ПОТРОШАЧ	ЗА ВОДУ	ЗА ОТПАДНЕ ВОДЕ	УКУПНО
1. Домаћинства	35,52	8,89	44,41
2. Спорт. - рекр. центри	38,82	14,35	53,17
3. Остали потрошачи	71,74	23,91	95,65

У цене је урачунат порез на додату вредност, а изражене су у динарима по кубном метру.

Ванредна маса за посебно ангажовање

На основу сагласности Секретаријата за комунално стамбене послове и Управе за цене, а у договору са репрезентативним синдикатима предузећа, генерални директор ЈКП БВК донео је Одлуку о употреби масе за зараде запослених који су ангажовани у ванредним ситуацијама. Слично је урађено и у неким другим комуналним предузећима у граду,

а са циљем да се и у ванредним ситуацијама задржи потребан ниво производње и услуга и да се људи адекватно плате за ангажовање мимо редовног режима рада и стандардног учинка, а да се при том у оквиру исте масе не угрожавају зараде осталих запослених. Ова одлука у ЈКП БВК спроводи се од исплате зарада за новембар 2010. године.

Ванредне ситуације

- Поплаве и друге елементарне непогоде због чијег се санирања спроводе хитни радови и ангажују радници и опрема на испумпавању воде, чишћењу и дезинфекцији угрожених објеката.
- Додатно ангажовање радне снаге на формирању, постављању и одржавању устава од цакова на местима где је могућ продор вода из водотокова на приобаљу.
- Формирање и одржавање провизоријума на одвођењу вода у ниским зонама приобаља и деловима канализационе мреже у зони водотока.
- Ванредна узорковања воде за пиће са поплавленог подручја и израда анализа.
- Хаварије на 10 кВ кабловским разводима и постројењима унутар објеката услед поплава и природних непогода.
- Хаварије на магистралним цевоводима већим од 500мм и дистрибутивној мрежи који за последицу имају прекид водоснабдевања великог броја потрошача.
- Дефекти на канализационој мрежи изазвани подземним водама или другим непредвиђеним разлозима, који доводе до угрожавања функционисања мреже и изазивања зараза.
- Хаварије на нисконапонским разводима услед природних непогода.
- Механичке и хемијске промене у сировој води површинског порекла настале принудним поремећајима (изливање агресивних материја).
- Хаварије настале на опреми за дозирање хемикалија као и на опреми за заштиту од атмосферских пражњења.
- Остали непредвиђени случајеви који изазивају ванредно ангажовање запослених мимо редовног режима рада и стандардног учинка, а у циљу функционисања система и вршења делатности у општем интересу.
- Све ситуације предвиђене Законом о ванредним ситуацијама. (Сл. Гласник број 111 од 29.12.2009.)

Вода мора да се (на)плати

Сектор продаје и наплате потпуно се „у ходу“ реорганизује, Упоредо се ради темпом о коме најбоље сведоче постигнути резултати

На измаку 2010. године у Сектору продаје и наплате имају разлога за задовољство. У сталном је порасту проценат наплате коју спроводе директно и до средине новембра износио је 99,55, док је прошлогодишњи просек био 87,72 посто.

Упоредо се смањује број основаних рекламација потрошача, који је током 2010. преполовљен у односу на претходну годину (током 2009. године пристигло је укупно 15.040 рекламација, од чега је било основано 8.137 или 54,2 посто, док је до краја октобра ове године од укупно 5.107 приговора грађана основано било 27 посто или 1439). Брине, међутим, чињеница да на највећи део од укупних потраживања, која су на дан 15. 11. 2010. године износила 4.320.107.372 динара, имамо ограничен утицај. Наиме, више од половине овог износа дугују нам корисници обухваћени системом обједињене наплате преко Инфостана (2.270.260.132 динара), а од укупног дуга великих потрошача, којима сами наплаћујемо, већи део заробљен је у реструктурираним привредним субјектима. Фактурисање се и даље смањује, што је тренд већ годинама уназад и резултат је престанка или значајног смањења рада бројних предузећа, али и чињенице да грађани све више

економишу породичним буџетом у коме и вода, иако још увек релативно јефтина, постаје ставка о којој се води рачуна, па се она рационалније троши. Иначе, цена воде и одвођења отпадних вода повећана је за шест посто од 1. августа 2010. године, међутим, ова корекција почиње да даје резултате тек у задњем тромесечју ове године, а пун ефекат не треба очекивати пре пролећа.

Ефикаснија наплата

Обзиром да је ефикасна наплата, уз унапређење односа са потрошачима један од приоритета пословне политике Предузећа, ова област доживљава значајне промене. Сектор је подељен у седам служби, а и поред реорганизације у свим аспектима посла бележи напредак. „Једно од темељних опредељења у овој области је принцип праведне наплате, за шта је предуслов редовно и тачно читавање потрошње“, истиче Слободан Благојевић, директор Сектора: „С тим циљем настојимо да се опремимо и организујемо тако да у догледно време свих 168 хиљада водомера читавамо месечно. Од 1. новембра 2010. године то чинимо за 50 хиљада потрошача, међу које спадају сви велики, а од укупно 92 хиљаде обухваћених системом обједињене наплате

преко Инфостана, у ову групу за сада је опредељено 22 хиљаде оних који највише троше.“

У Сектору се озбиљно разматра могућност да се у заједничком интересу у посао читавања водомера укључе и потрошачи у својству самочитача. Обезбеђивањем квалитетних података са терена, Служба читања водомера значајно је допринела смањењу броја рекламација. Потрошачима су нарочито корисна упозорења о увећаној потрошњи, која најчешће указују на квар инсталација, а до почетка новембра отишла су на 4881 адресу, док је за исти период прошле године послато 2751 овакво упозорење.

Договор са потрошачима

„Наплата се остварује применом свих расположивих мера у које спадају директни контакти са потрошачима, слање опомена, склапање споразума и протокола уз могућност плаћања на рате и на крају утужења и искључења корисника код којих ни један од ових видова наплате не даје резултате“, истиче Славко Дишић, помоћник генералног директора за информационе технологије и функцију продаје и наплате, који у највећој мери и опредељује унапређења овог важног сегмента БВК, а рецепт за још боље резултате види у принципијелном и доследном

ПОСЛАТО 40.000 ОПОМЕНА

Сазнајемо да су до 3. децембра 2010. године послате укупно 40.233 опомене за утрошену воду и регистрацију споја и склопљено више од 600 протокола о репрограмирању дуга. Направљен је заокрет по питању „дивљих прикључака“, јер у Сектору продаје и наплате не виде ниједан разлог за болећивост према онима који преко нелегалних прикључака краду воду.

Нова организација сектора

- **Центар великих потрошача**, организује продају и наплату за око 30.000 привредних субјеката и институција. Шеф Центра је **Данијела Нишић Рашић**.
- **Служба СОН-а са Катариним Јуричевић** на челу задужена је за 92.000 потрошача, углавном домаћинстава и локала у стамбеним зградама који су обухваћени системом обједињене наплате преко Инфостана.
- **Служба продаје** надлежна је за 68.000 домаћинстава која су у систему директне наплате ЈКП БВК, а у оквиру Службе је и Одељење фактурисања услуга БВК. Шеф је **Светлана Ињац**.
- **Служба контроле потрошача** лоцирана је на пункту Пионир, са **Иваном Ђорђевићем**

на челу. Служба контролише потрошаче, нелегалне уводи у систем наплате и искључује воду неплатишима.

- **Служба читања водомера** задужена је да службама продаје обезбеди податке о потрошњи воде, са 168 000 водомера у Београдском водоводном систему. Шеф службе је **Периша Јоксимовић**.
- **Служба за рекламације и информације** на челу са **Анђелком Радовановић** пуним капацитетом прорадиће од наредне године када почну да ничу пунктови широм града.
- **Служба за наплату** у улици Кнеза Милоша има важан и тежак задатак да послове свих колега у Сектору крунише ефикасном наплатом. Шеф је **Предраг Ловрен**.

Славко Дишић, помоћник ген. дир. за информационе технологије и функцију продаје и наплате

поштовању свих процедура без селективног приступа.

Стални договори и жива комуникација са потрошачима императив су целог Сектора, а то ће убудуће бити преовлађујући метод рада референата у Центру за велике потрошаче. Очекује се да сарадњу са домаћинствима додатно унапреде нови пунктови Службе за реклаamacије и информације, који ће се од наредне године отварати у различитим деловима града и где ће грађани у личном контакту са референтима моћи да добију све информације, да рекламирају али и плате своје рачуне. Природно је очекивати да ће овај сектор догодине, када се коначно формирају све службе, остварити још боље резултате. Успешност нам, уосталом намеће делатност којом се бавимо, за разлику од других који када наступи криза могу обим посла да прилагоде могућностима, или га чак замрзну до бољих времена.

Предраг Ловрен, Данијела Нишић Рашић, Иван Ђорђевић, Весна Вељковић, Катарина Јуричевић, Светлана Ињац, Периша Јоксимовић и Слободан Благојевић

Електронско читање водомера

У Београдском водоводном систему инсталирано је 168 хиљада водомера, од чега је највећи број кућних пречника од 13 до 40mm, док су преостали индустријски и комбиновани од 50 до 200mm. Заступљени су углавном водомери произвођача ИНСА из Земуна, који су најчешће жуте боје и плаво обојени EWT водомери, а има и уређаја марке ITRON. По начину читавања срећемо водомере са казаљкама и са бројчаником. О склоништу, шахту у који је смештен водомер старају се потрошачи, који су градском Одлуком о снабдевању водом обавезни да воде рачуна о томе да је овај простор увек чист, сув и приступачан, како би омогућили несметано читавање уређаја. Мерењем је утврђено да Београђани просечно месечно троше 5,5 кубика или 5500 литара. Скок потрошње указује на могући квар на унутрашњим инсталацијама, што потрошачи и сами могу да утврде, тако што ће затворити сва тачећа места и проверити да ли се бројчаник на водомеру окреће, што је сигуран знак да вода негде цури. За ове кварове надлежно је Градско стамбено, или неко друго предузеће са којим су станари склопили уговор о одржавању, док кварове на водомеру отклања БВК.

Рекорди читача

За првих девет месеци ове године замењено је 31.400 водомера док је 35.000 поправљено, сервисано и баждарено, а како сазнајемо из Погона водомера, ове резултате до краја године допуниће са по још пет хиљада у свакој групи. Овакав резултат није забележен у историји Београдског водовода, а премашује и пројектовани капацитет нове Лабораторије за испитивање водомера на Карабурми. Од Нове године читачи у нашем предузећу почеће на терену, уместо читачке књиге и оловке, да користе најмодерније ручне терминале марке „Пидион“. Овај савремени алат донеће корист свима. Читачима ће

убрзати и олакшати посао, а предузећу и потрошачима обезбедити прецизније податке.

Електронска књига

Када се на терену отворе подаци о потрошачу у електронској читачкој књизи, читач из базе добија све потребне информације, као што је порука где је кључ од водомерног склоништа и слично. Уколико унесе податак, који одступа од очекиваног, на то ће му се указати из базе. Накнадном провером исправиће евентуалну грешку, а уколико је није било то је основ за упозорење о повећаној потрошњи.

Сада се у једном кругу обиђе преко 180 хиљада водомера, а у исто време трајање круга читања је скраћено на два месеца, рачунајући од краја фебруара, када се започело са редовним читањем. Тако је прошле године четврти круг завршен у новембру, док је у исто време ове године увелико трајао пети. У претходном кругу за 10 процената смањен је број неочитаних водомера. У сарадњи са другим секторима тежи се минимуму оваквих случајева, до којих најчешће долази зато што су водомери недоступни у закључаним објектима или под паркираним аутомобилима.

ПИДИОН

Овим уређајем се фотографише стање али и евентуални квар и унос све потребне примедбе, као што је и евидентирање водомера који није био регистрован. Сви подаци иду директно у базу, чиме се отклања могућност расипања информације успутним преписивањем. Обука читача за коришћење преносног рачунара почела је од 1. децембра и треба очекивати да ће ови уређаји, поред веће прецизности, допринети и повећању обима посла, што је забележено и током 2010.

Живе мапе водоводне и канализационе мреже

Као један од приоритетних развојних пројеката, последњих година у нашем предузећу уводи се географски информациони систем (ГИС), који обезбеђује подршку пословању скоро свих делова Предузећа

По пријему хитног налога за интервенцију, радници водоводне мреже често немају времена да прелиставају „папирнату“ документацију, па на путу до места квара нагађају о којој је улици заправо реч, од ког је материјала и ког пречника оштећена цев која их тамо чека... Безброј је питања важних за добру припрему овог, по правилу увек ургентног посла, од кога зависи колико ће се воде из оштећене цеви непотребно расути и колико дуго ће се корисницима ускратити или отежати снабдевање водом. Овако је било до недавно, а сада је на готово свим рејонима водоводне мреже довољан један клик да се из рачунара добије обиље података о 3200 км. цевовода сирове и питке воде у систему Београдског водовода. Ту је детаљна локација и положај цеви, њена старост, промер и материјал од кога је направљена, као и преглед комплетне припадајуће арматуре. Унето је више од милион података драгоцених не само за људе који одржавају мрежу. Ове информације незаменљив су „алаг“ техничке документације и пројектаната, на основу њих пословодство ефикасније управља имовином, одлучује и планира реконструкцију и развој.

Подухват ГИС-а и Мреже

Када смо већ причу започели са људима их Сектора дистрибуције воде, треба нагласити њихов огроман допринос формирању базе свих елемената мреже (БЕМ). Администратор базе је Служба за

ГИС, док оперативни рад води Одељење техничке документације Техничке службе у Сектору дистрибуције воде. Како је све почело присећа се Слободан Путица, заменик шефа Службе ГИС-а, која је основана 2004. године:

„Овај систем установљен је захваљујући донацији немачке владе, у оквиру програма институционалне подршке KfW и стручњацима из берлинског водовода. Касније, набавком софтвера ЕДАМС пребачени су првобитно прикупљени подаци за I зону и настављен рад у овом софтверу. Обиман и захтеван посао евидентирања елемената мреже започињали смо скенирањем постојећих карти Техничке документације. Штампали смо их на А3 формату и слали теренске екипе да на лицу места, заједно са домаћинима са рејона водоводне мреже, проверавају учртане податке, а успут и евидентирају затечено стање, које није било обухваћено документацијом. Било је, наравно, проблема и неслагања између учртаног и виђеног. Коначно, када би се све усагласило, дигитализоване су мапе.“

Када је регистар формиран, проблем се са масовног уноса података трансформисао у

проблем како такав регистар допуњавати и одржавати тачним. Базу елемената мреже свакодневно ажурирају извођачи радова израдом одговарајућих пројеката изведеног стања, рејонски администратори који уносе радне налоге, као и администратори мерења подацима са мерних места.

Ажурирање података

Управо се усваја Нацрт процедура за ажурирање података, који је урадио Центар за подршку управљања (ЦПУ). За то време Служба за ГИС припрема нове сервисе за кориснике БЕМ-а и нестрпљиво чека набавку новог сервера, пошто је постојећи преоптерећен растом броја корисника.

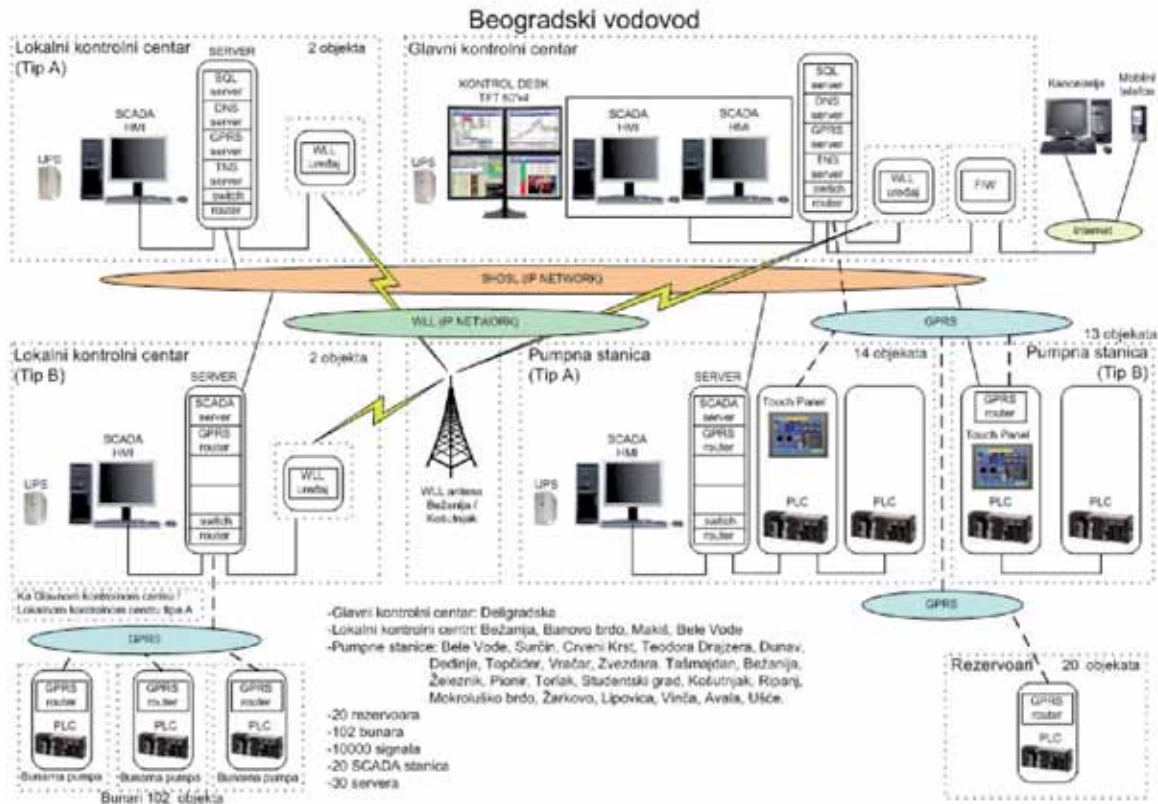
Упоредо се приступило оснивању базе за канализацију. Овај систем је другачији, па се већ сада барага са више од 2,5 милиона различитих података о 50 посто евидентираних елемената канализационе мреже. Како се буде развијао ГИС, умножаваће се и број његових корисника у нашем предузећу, којима ће овај систем унапредити и олакшати пословање, а све у циљу подизања нивоа услуга које пружа БВК, уз раст прихода, смањење трошкова и губитака воде.

ЕДАМС СИСТЕМ ЗА УПРАВЉАЊЕ ЕЛЕМЕНТИМА МРЕЖЕ

Овај програм, са својим сложеним моделом података о мрежи и јасно дефинисаном структуром је коришћен као основа за повезивање различитих сетова података. Имплементација различитих ЕДАМС модула као што су Модул за управљање елементима мреже, ЕДАМС за управљање потрошњом и ЕДАМС модула за одржавање мреже омогућава управљање животним циклусима елемената мреже, пројектовање и планирање, управљање информацијама и прављење извештаја за руководство.

КОНФИГУРАЦИЈА SCADA СИСТЕМА

Даљинско управљање ВОДОВОДНИМ СИСТЕМОМ

Донација Јапанске владе у укупном износу од 7,9 милиона евра реализована је кроз програм набавке и инсталирања опреме и софтвера SCADA система за даљинско управљање објектима Београдског водовода. У другом делу програма набављено је и уграђено 27 пумпи у 7 реконструисаних црпних станица (Беле воде 1а и 1б, Ташмајдан, Бежанија, Студентски град, Звездара и Железник) заједно са одговарајућом мерном, регулационом и управљачком опремом (8 фреквентних регулатора, 16 софт стартера и сл.) У оквиру ове донације обновљена је и опрема за анализу квалитета воде набавком атомског абсорпционог спектрометра, угљеничног анализатора, УВ спектрометра у хемијској лабораторији и аутоклава и микроскопа у микробиолошкој лабораторији. SCADA (Supervisory Control And Data Acquisition) систем обухвата главни контролни центар МСС (Делиградска), четири локална контролна центра ЛСС (Бежанија, Баново Брдо, Макиш, Беле воде), две

релејне станице (Кнеза Милоша, Кошутњак) и повезивање свих црпних станица, резервоара и рени бунара у јединствен систем. Он омогућава НМИ (humane machine interface), прикупљање података и контролу свих објеката система у реалном времену. **Реализација овог програма, уз реконструкцију црпних станица, омогућава повећање капацитета и поузданости рада дистрибутивног система, као и стабилнији прилив воде по главним дистрибутивним правцима.** Уз употребу савремене опреме оставарује се и уштеда електричне енергије. Даљински надзор, на основу података добијених у реалном времену, омогућава оптимизацију рада примарних објеката Београдског водовода (производна постројења, црпне станице, резервоари, бунари) уз брже и ефикасније управљање системом. Повећање квалитета услуга се огледа у уреднијем снабдевању потрошача водом, а економски учинак у уштеди електричне енергије и могућности смањења броја запослених.

Бојан Ћатић, руководилац Центра за КУБВКС

ОД НОВИНЕ ДО РУТИНЕ

О трогодишњем искуству у раду са овим системом Бојан Ћатић, руководилац Центра за КУБВКС (Контролу и Управљање Београдским Водоводним и Канализационим Системом) каже:

Данас је у Центру SCADA систем основна алатка. Као и са сваким добрим алатом, дешава се да се брзо навикнете на ново када је то и добро па је данас немогуће замислити наш рад без SCADA система. Сада нам и недостатак "мање важног" податка смета и реагујемо да се узрок овоме отклони. Јасно је да увођењем SCADA система имамо далеко квалитетнији рад људи у контролно командном центру (ККЦ-у) односно квалитетније управљање водоснабдевањем. Позитивна искуства су везана и за планска стајања објеката БВС-а због планираних радова на одржавању и поправкама опреме и објеката.

Увођење SCADA система се временски преклопило са повећаним очекивањима потрошача да буду снабдевени континуално. Ако се деси супротно, потрошачи очекују да буду информисани одмах или чак унапред. SCADA систем омогућава непрекидно усавршавања у аналитичком и графичком смислу како би "одмах" или "унапред" било увек могуће.

...О канализационим
црпним станицама постављамо...

САШИ РАДОЈИЧИЋУ
руководиоцу Сектора КЦС

1. Која је улога црпних станица у систему Београдске канализације?
2. Како су ови објекти опремљени и у ком су стању?
3. У којој су мери за погонску сигурност КЦС битни људи?

Санитарни бастиони града

1. Отпадне и атмосферске воде града у природне реципијенте, Дунав и Саву, одводе се канализационом мрежом Београдског канализационог система у коме значајну техничко-технолошку улогу имају канализационе црпне станице. Процес препумпавања остварује 37 канализационих црпних станица, електро енергетских објеката високе капиталне вредности, чији је инсталирани капацитет преко 20m³/s за фекалне, односно преко 44 m³/s за кишне воде. Просечно се годишње препумпа преко 110 милиона m³ отпадних, односно 7,5 милиона m³ кишних вода, уз утрошак електричне енергије од преко 7,5 милиона kWh. Према територијалној подели града на леву и десну обалу Саве, Сектор ЕМП (Електро машинских постројења) чине два Погона канализационих црпних станица и Погон за контролу рада и процесно одржавање електромашинске опреме КЦС, са укупно 91 извршиоцем. Рад целог система усмерава се и контролише из Контролно управљачког центра „Мостар“ путем оптичких преносних веза и СМС –комуникације.

2. Већина објеката стара је између 30 и 40 година. Због континуираног рада у веома тешким условима и агресивној средини, опрема је дотрајала. У протеклих девет година је комплетно или делимично реконструисано 13 црпних станица. Упоредо, кроз колекторску мрежу Београдске канализације провучено је преко 40 km оптичких каблова, тако да данас у систему контроле и даљинског надзора имамо 26 црпних станица. Највећи проблем у функционисању система представља црпна станица Чукарица. Изграђена 60-их година, пројектована је за капацитет од 150 l/s. У оквиру истих грађевинских габарита, после увођења два додатна колектора у систем

(нови Чукарички и Топчидерски), њен уобичајен дневни доток данас износи 1300 l/s. За време падавина јачег интензитета или дуготрајних падавина средњег интензитета доток на црпну станицу се повећава и износи од 2500-3000 l/s. Максимални капацитет црпне станице у овом тренутку је 2000 l/s. Оваква ситуација ствара значајне проблеме у ниској зони Чукаричке падине. У сарадњи са Сектором за развој и пројектовање ЈКП БВК сагледавају се могућности разрешења овог проблема. Поред ове КЦС, уско грло система представља и КЦС Ушће.

3. Људи су важни и заблуда је да аутоматизација и модернизација увек и свуда значајно смањује или чак искључује потребу за људима. Модернизоване станице сигурно не вапе за бројним, често и пасивним посадама, али им је неопходно стручно одржавање. Недостају нам електро и машински инжењери, као и ВКВ мајстори електро струке. Инжењери су, истина, долазили али неки од њих брзо и одлазили, због зарада и услова рада. Питање је политике куће да ли ћемо инсистирати на властитом одржавању или ћемо се више ослањати на услуге са стране. Ако се определимо за ово прво, што је по мом мишљењу поузданије, онда морамо да направимо заокрет када је у питању однос према стручњацима и вршним мајсторима. Тим пре што обим посла непрекидно расте, а обука људи траје годинама. Ускоро ће почети градња станица у Сурчину, Крњачи и земунском насељу Школско добро, а треба у догледно време рачунати и на читаав низ малих станица које ће се градити дуж нове мреже. У Погону контроле и управљања, од кога пресудно зависти погонска сигурност црпних станица, ми данас имамо само 29 људи и то у режиму сменског рада.

ИНВЕСТИЦИОНО ОДРЖАВАЊЕ

За оптималан рад канализационих црпних станица требало би да се годишње реконструише два до три објекта, заправо да између две реконструкције не прође више од 20 година, што код нас, на жалост, није случај.

За сваки месец по једна чесма

Од 52 чесме преузете 2001. од Градског зеленила до краја 2010, њихов број је нарастао на 94. Пожртвованим радом и материјалним средствима, поред Града и донатора, овоме је значајно допринео и Београдски водовод и канализација

Необично топло време за позну јесен продужило је ове године радну сезону београдских јавних чесми. Уобичајено је, наимае да се ови објекти искључују од почетка октобра и „паузирају“ током зиме, а ове године затварање чесми окончано је до почетка децембра. Ово се ради да би се инсталације заштитиле од мрза, да се не би ледила просута вода, а пре свега зато што нам током хладних зимских месеци освежење са јавних чесми није ни потребно. Пауза је прилика да се сагледа учинак и испланира наредна сезона, што се упаво и ради у ЈКП Београдски водовод и канализација, које је 2001. године од Градског зеленила преузело одржавање 52 јавне чесме. Од тог броја четири су на природним изворима: Милошева, Лева и Десна топчидерска, Хајдучка чесма и Миљакочачки извор, док су преостале прикључене на систем Београдског водовода. Одржавање чесми подразумева свакодневну контролу, физичко чишћење, а по потреби и периодично пескирање и прање од наслага алги, а још чешће од графита, којих ни чесме у нашем граду нису поштеђене. Редовно се замењују оштећени делови механизма и облоге чесме. Београдски водовод је такође у

обавези да истиче табле са упозорењем ако вода са неке од чесми није исправна за пиће. Одмах по преузимању направљен је каталог у коме свака чесма има свој досије са фотографијом и историјом, у који се уносе записи о затеченом стању и предузете интервенције. С поносом примећујемо да каталог временом расте, јер од 52 чесме преузете 2001. до краја 2010. њихов број је нарастао на 94. **Само током ове године инсталирано је дванаест нових чесми. Пет дуж трасе новог цевовода на Булевару краља Александра, на потезу од Вуковог споменика до Липовог лада. Потпуно је обновљена и преузета на одржавање чесма код Медицинске школе на Звездари, а изграђене су и чесме у улици Пилота Михајла Петровића у Кнежевицу, на дечјем игралишту у Пауновој и покрај Скејт парка на Ушћу као и у новоизграђеним пешачким зонама у Коче Капетана и Хаџи Рувимовој. Ове године, са посебном радошћу, заједно са Градским саобраћајним предузећем и Градом, Београдски водовод је учествовао у изградњи Јапанске чесме, којом је исказано поштовање и захвалност народу ове земље за значајне донације којима су унапређени ови комунални системи.**

Иван Иванковић и Зденка Анђелковић на акцији „Велико спремање Србије“

Управљање отпадом

У Сектору управљања системом квалитета почетком јуна формирана је Служба заштите животне средине, која се поред осталог бави управљањем отпадом у ЈКП БВК

Фотографија ових младих људи у тренутку предаху настала је 5. јуна, током акције чишћења отпада, коју је под слоганом „Велико спремање Србије“ организовало Министарство животне средине и просторног планирања, а наше предузеће подржало великим бројем учесника, који су том приликом остварили и значајан учинак.

Да наш приступ управљању отпадом није само акцијашки и кампањски, сведочи до сада обављен посао у овој значајној области: Израђени су планови управљања отпадом за већину локација ЈКП БВК, извршена је карактеризација и категоризација отпада, а у сарадњи са градским еколошким инспектором и лоцирање дивљих депонија у непосредној близини постројења БВК.

Припрема се тендерска документација за преузимање опасног отпада, за који су припремљени одговарајући контејнери, а у оквиру уговора за одвођење неопасног отпада добили смо на коришћење и 20 контејнера различитих димензија за ову категорију отпада. На нивоу Предузећа до сада је предато 170 тона неопасног отпада и на тај начин остварен је приход од близу 7 милиона динара.

Контејнери за одлагање отпада у ЈКП БВК

НОВА СЛУЖБА

Новоформирана Служба заштите животне средине се поред управљања отпадом бави и превенцијом хемијских удеса, мониторингом и подизањем еколошке свести свих запослених. Овим потоњим бави се и законодавац, али на себи својствен начин. Наиме, новим Законом о управљању отпадом предвиђа се новчана казна од 1,5 до 3 милиона динара, ако привредна друштва и предузећа не обављају послове по плану управљања отпадом.

Забрањено пушење

Утисак је да пушачи у нашем предузећу поштују законом наметнуту забрану пушења. У Сектору правних послова побринули су се да све запослене детаљно упознају са словом закона. Иначе, инспектори шест министарстава која контролишу његову примену, преко медија поручују да попуштања нема, а ових дана санитарна инспекција контролисала је примену закона на нашем Производном погону Макиш. На срећу, једина замјерка односила се на чињеницу да упозорења о забрани нису истакнута на спољној страни свих улазних врата у објекте. Том приликом нагласили су и обавезу да сваки сектор или служба који у некој пословној згради заузимају посебну целину треба да истакну на видном месту (ходник, огласна табла и сл.) имена и бројеве телефона лица која су задужена за контролу забране пушења. Док лекари с једне стране задовољно истичу да је за кратко време спровођења закона за 30 посто повећано интересовање грађана за услуге саветовалишта за одвикавање од пушења, психолози у циљу умањења стреса заговарају поступнија ограничења и себе за пушење, тамо где је то могуће.

Синдикална 2010.

Лидери репрезентативних синдиката ЈКП БВК оцењују годину која је за нама

Драгутин Животић,
председник Самосталног синдиката

Поред редовних активности усмерених ка заштити материјално социјалног положаја запослених, њихове безбедности и заштите на раду, наша синдикална организација била је током године веома активна у Граду. Будно смо пратили дешавања и укључивали се где год се одлучивало о остваривању наше основне делатности и интересима наших чланова, као што су то биле активности око припреме предлога Закона о комуналним делатностима. Инсистирањем на последној примени колективних уговора изборили смо уредну исплату свих давања по том основу. Активностима нашег синдиката допринели смо да се најављена трансформација јавних предузећа одложи до доношења стратегије приватизације. Зато ћемо у наредном периоду код чланства инсистирати да сви заједно уложимо максимум труда како би рационализацијом пословања и подизањем нивоа наших услуга било какве власничке промене учинили излишним.

Радуле Ристић,
председник Независног синдиката

Због економских тешкоћа које оптерећују запослене трудили смо се да изађемо у сусрет свима који су нам се обратили. Током године чланове смо слали на бесплатно летовање, новчано помагали родитељима при рођењу детета и поласку у школу, давали позајмице. На све примедбе и жалбе појединаца на услове рада и друге проблеме, реаговали смо обиласком људи на радном месту и кад год смо оценили да има основе, покушавали смо и у сарадњи са пословодством углавном решавали проблеме. Били смо, такође, заокупљени активностима око предлога Закона о комуналним делатностима и Закона о пензијском осигурању. И поред тренда смањења броја запослених и даље бележимо раст броја чланова. У организацији комуналаца којој припадамо и чији смо оснивачи, градимо лидерску позицију тако што иницирамо активности и едукујемо колеге о синдикалној борби, како би и они у својим предузећима поствили своје синдикате на стабилним темељима.

Тадија Костић, дете

Пакетићи за Нову годину

Наше предузеће је по традицији и ове године за децу запослених припремило новогодишње пакетиће. Овог децембра пригодним поклонима обрадовало се 459 девојчица и 501 дечак узраста до 10 година. Нисмо заборавили ни децу без родитељског старања. У оквиру акције „Град деци“, коју организује Служба за комуникације и координацију односа са грађанима, од укупно 340 слатких пакета, колико је укупно подељено малишанима, наше предузеће подарило је 50.

Добар одзив давалаца крви

Очекивано добар учинак на крају године бележи и Удружење добровољних давалаца крви ЈКП БВК, које већ годинама уназад својим примером потврђује предности колективног давалаштва. Подстицајно је за племенити чин давања крви, али и за међусобно дружење давалаца, које се уприличи поводом сваке акције, а неизбежно сваког 14. новембра, када

даваоци обележавају своју славу Свете врачe Козму и Дамјана. Ове године, поред три редовне акције организовано је исто толико ванредних, на којима је укупно учествовало 373 члана удружења. Председик Мома Мутић уз позив колегама да им се у племенитој активности придруже, свима у Новој години жели пуно среће и добро здравље.

И ове године даваоци су 14. новембра обележили своју славу

О бојама једног времена

Председник Удружења пензионера БВК Слободан Брстина Цоба у водовод је дошао пре равно пола века

Слободан Брстина (у средини) са пензионерима

УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА

Наш саговорник је од 2002. године у пензији, али на радост бројних пријатеља још је активан у нашем предузећу. Трећу годину је на челу Удружења пензионера, које је у БВК основано пре тридесет година. Састају се уторком у 10 сати, у просторијама које деле синдикати у Улици кнеза од Семберије 5а на Црвеном крсту. О активностима удружења Слободан каже:

Инжењер и дугогодишњи шеф Службе заштите од пожара, виши ватрогасни официр I класе, предавач у ватрогасној школи, самоуправљач и синдикални активиста, аниматор културе, спорта и добровољни давалац крви... Као осамнаестогодишњи дрејер у Радионици прецизне механике и замене водомера у Симиној, Слободан је од 1960. године, уз надзор врских мајстора и сјајних људи, чика Аце Милошевића, Драгог Магића, Драгољуба Правдића и других „допекао“ занат, који је претходне три године изучавао у нашем предузећу. За магацин резервних делова машински су обрађивали наставке, прирубнице, па чак и нарезивали зупчанике за водомере. Уз рад завршава машинско техничку школу „Петар Драпшин“.

Бројна признања

Прећи ће после у Групу за електро машинска мерења и дијагностику на Белим водама. Једно време, после дугогодишњег вођења Службе заштите од пожара, биће и шеф хигијеничарки у Општим пословима. За умеће, храброст и посвећеност послу добио је безброј признања, од којих са поносом издваја Медаљу заслуга за народ и Златну значку цивилне заштите од бивше Југославије, као и плакете и ордење I и II реда Ватрогасног савеза Републике Србије и Југославије. И наравно, плакету предузећа коју је заслужио тако што је предупредио да се на Карабурми запали 80 тона ускладиштеног угља. То ће бити касније, а ми смо још

Први Раднички савет Београдског водовода и канализације 1952. године

увек у давним педесетим. У то време дрејерски занат није нешто о чему сања дечак, који се у омладинском позоришту припрема за глумачку академију. А и за фудбал је имао дара. Да су га силом терали на занат умео би да се одупре. Мајка је, међутим, само једном тихо замолила. Желела је да њен јединац у техничкој струци и државном послу пронађе сигурност, коју је породица изгубила заједно са одузетом имовином. Могао је Слободан, од режима који му је ускратио породично наслеђе и осујетио таленте, да се ограда горчином. Одлучио је, међутим, да од свега што му се намеће пробере најбоље и на томе сагради будућност. У цењеном државном предузећу пронашао је ред и дисциплину. Срећу у малим стварима, а велике људе међу

обичним светом. Уверио је себе, а касније и синове, да човек у животу заслужује управо онолико колико сам стекне.

Све боје сивог

Одужио се и за таленте који су му подарени. Оснивао је у Предузећу аматерске клубове и удружења и у њима активно радио. Књижевни клуб „Кап“, оркестар H₂O... Памти да су најбоље биле уштимане Илијина и Звонкова бас гитара са Икиним ритмом уз Нешине бубњење и Тимчетову хармонику. Цоба и њему слични људи умели су оваквим активностима да подаре себи, али и својој околини боје и топлину, у једном времену у коме су многи препознавали само различите нијансе сиве. Члан Партије није био никада, али јесте самоуправљач. Једно време био је и председник Радничког савета Одржавања.

„Поред редовних састанака, често организујемо излете и сусрете са другим клубовима. Водимо рачуна о члановима који су болесни и сами. Тренутно смо ангажовани око израде статута и припрема за регистрацију нашег удружења. Велика нам је жеља да обезбедимо прикладан простор за дневна окупљања, јер се показало да за тим има потребе. Много је људи који су потпуно сами, али и оних који се у властитим породицама често осећају усамљени, па нам је заједно лакше. Дружимо се, размењујемо успомене и одржавамо сећање на једно време које је неповратно прошло и на људе којих више нигде нема осим у нашим срцима.“

